

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Václavem Kočkou-Amortem ve věci

žalobců: a) **A. K. D.**, narozený dne X.
zastoupený advokátkou JUDr. Zuzanou Suchanovou
sídlem Na Perštýně 342/1, 110 00 Praha 1
b) **Z. S.**, narozená dne X.
oba bytem X.

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 12. 2022, č. j.: MV-183503-3/OAM-2022

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou včas u Městského soudu v Praze se žalobci domáhali zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 12. 2022, č. j.: MV-183503-3/OAM-2022, jímž bylo podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „s.ř.“), zamítnuto odvolání žalobce a) a Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

potvrzeno usnesení Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 30. 9. 2022, č. j.: CPR-29452-5/ČJ-2022-930310-V239, jímž bylo podle ust. § 66 odst. 1 písm. b) s.ř., zastaveno řízení o žádosti žalobce a) o vydání nového rozhodnutí, kterým měla být podle ust. § 122 odst. 6 písm. a), odst. 7 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „z.p.c.“), zrušena platnost rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 15. 7. 2019, č. j.: KRPA-244456-16/ČJ-2019-000022.

II. Obsah žaloby

2. Žalobci v žalobě namítali, že bylo nesprávně aplikováno ust. § 66 odst. 1 písm. b) s.ř., napadeným rozhodnutím by bylo zasaženo do jejich práva na rodinný život. Žalobce a) je rodinným příslušníkem občana EU, důvod, proč žalobce a) nemůže požádat o zrušení správního vyhoštění, zatímco jiní rodinní příslušníci mohou, je diskriminační, žalobci sdílí společnou domácnost od října 2020 a snaží se o založení rodiny. Jakmile si žalobkyně b) vyřeší rozvod, uzavřou spolu žalobci manželství, jejich vztah je stejně intenzivní jako vztah manželů, žádost o zrušení rozhodnutí o správním vyhoštění nemohou podat, i když jím je nepřipustně zasahováno do jejich práva na soukromý a rodinný život. Kromě rozhodnutí o správním vyhoštění neexistuje překážka, která by bránila žalobci a) získat povolení k přechodnému pobytu, řízení o jeho žádosti o přechodné povolení pobytu dosud nebylo skončeno rozhodnutím o věci samé. Právní úprava ust. § 118 odst. 7 z.p.c. je protiústavní, nedostává principům proporcionality a zákazu retroaktivity, skutečnosti odůvodňující postup dle ust. § 122 odst. 6 písm. a) a odst. 7 z.p.c. již žalobci splňovali, nesplňují je až ode dne 2. 8. 2021, společnou domácnost sdílí již ode dne 1. 10. 2020. Použití současné právní úpravy je retroaktivní, v současné situaci by vyhoštění žalobce a) bylo nepřiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života žalobců, žalobce a) též nepobývá na území České republiky přechodně, ode dne 1. 6. 2021 znovu pobývá na území České republiky oprávněně.
3. Na základě výše uvedeného žalobci navrhli napadené i prvoinstanční rozhodnutí zrušit a vrátit věc žalovanému k dalšímu řízení.
4. Po zrušení původního rozsudku Nejvyšším správním soudem žalobci uvedli, že podaná žaloba je již bezpředmětná, neboť doba správního vyhoštění již uplynula, je proto zjevné, že žádosti žalobce a) nelze vyhovět, jelikož rozhodnutí, o jehož zrušení žádá, pozbylo platnosti.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný se k žalobě vyjádřil, když po rekapitulaci dosavadního průběhu řízení a žalobních námitek vyslovil s žalobou nesouhlas. Napadené rozhodnutí je zákonné, je řádně odůvodněno a dostatečně podloženo, žádost byla podána již po účinnosti novely zákona, nešlo o retroaktivitu, správní vyhoštění bylo uloženo po právu, žádosti nebylo vyhověno v souladu s právními předpisy. Žalobce a) pobýval na území přechodně po celou dobu, zastavení řízení pro zjevnou právní nepřipustnost bylo správné a dostatečně odůvodněné. Novela zákona byla přijata, aby byla právní úprava uvedena do souladu s evropským právem, jehož cílem je odlišit různé kategorie osob za účelem zamezení zneužívání daného institutu, ust. § 118 odst. 7 z.p.c. není protiústavní či v rozporu s mezinárodním právem; obě rozhodnutí jsou zákonná a věcně správná. Žalobu navrhl žalovaný zamítnout.
6. Po zrušení původního rozsudku Nejvyšším správním soudem žalovaný k výzvě soudu konstatoval, že podaná žaloba je již zcela bezpředmětná, neboť doba správního vyhoštění uplynula dne 2. 7. 2023. Pokud jde o osoby uvedené v ust. § 15a odst. 3 z.p.c., ve srovnání s Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

osobami v ust. § 15a odst. 1, 2 z.p.c. musí ke svým žádostem přiložit doklad podle ust. § 42b odst. 1 písm. d) z.p.c. a doklad o cestovním zdravotním pojištění odpovídající podmínkám v ust. § 180j z.p.c., což jsou však minimální podmínky oproti cizincům z třetích zemí, kteří nejsou rodinnými příslušníky občanů EU. Současná úprava v z.p.c. je ve srovnání se směrnicí 2004/38/ES (směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. 4. 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS, dále jen „směrnice 2004/38/ES“) příznivější, poněvadž do okruhu osob v ust. § 15a zahrnuje nejen rodinné příslušníky občanů EU, ale i rodinné příslušníky občanů České republiky trvale pobývajících na jejím území. Podle žalovaného není diskriminační, pokud je osobám uvedeným v ust. § 15a odst. 3 z.p.c. znemožněno požádat o zrušení platnosti rozhodnutí o správním vyhoštění podle ust. § 122 odst. 6, odst. 7 z.p.c., a tato skutečnost nezabavuje užitečného účinku jejich postavení, které vyplývá ze čl. 3 odst. 2 směrnice 2004/38/ES, neboť je účastník řízení znevýhodněn oproti blízkým rodinným příslušníkům občanů EU v rozsahu, v jakém jej zamýšlel zákonodárce, a v míře předpokládané směrnicí. Smyslem směrnice 2004/38/ES je usnadnit vstup a pobyt rodinných příslušníků občanů EU, nikoli jim zajistit tuto možnost, i pokud jim v důsledku jejich vlastního jednání bylo uloženo správní vyhoštění.

IV. Obsah správního spisu a soudního spisu

7. Ze správního spisu bylo zjištěno, že rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 15. 7. 2019, č. j.: KRPA-244456-16/ČJ-2019-000022, bylo žalobci a) podle ust. § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 z.p.c., ve znění účinném do dne 30. 7. 2019, uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU, v délce 21 měsíců, současně mu byla v souladu s ust. § 118 odst. 3 téhož zákona stanovena doba k vycestování z území České republiky do 10 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí; dále bylo ve výroku rozhodnutí konstatováno, že se dle závazného stanoviska vydaného podle ust. § 120a z.p.c. na žalobce nevztahují důvody znemožňující jeho vycestování. Následné odvolání prvostupňový orgán (Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie) svým rozhodnutím ze dne 29. 7. 2020, č. j.: CPR-32164-10/ČJ-2019-930310-V235, zamítl a potvrdil rozhodnutí krajského ředitelství policie.
8. Žalobce a) dne 5. 9. 2022 podal žádost o zrušení rozhodnutí o správním vyhoštění dle ust. § 122 odst. 6 a 7 z.p.c., jelikož po pravomocném rozhodnutí o správním vyhoštění došlo k podstatné změně okolností, neboť se stal rodinným příslušníkem občana EU ve smyslu ust. § 15a odst. 3 písm. a) bodu 2 z.p.c.; se současnou přítelkyní sdílí společnou domácnost.
9. Následně vydal prvostupňový orgán (Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie) usnesení ze dne 30. 9. 2022, č. j.: CPR-29452-5/ČJ-2022-930310-V239, jímž řízení o žádosti žalobce a) podle ust. § 66 odst. 1 písm. b) s.ř. zastavil, neboť podaná žádost byla zjevně právně nepřipustná.
10. Proti prvoinstančnímu rozhodnutí se žalobce a) odvolal.
11. Následně vydal žalovaný žalobou napadené rozhodnutí ze dne 13. 12. 2022.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

12. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu podle ust. § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), a po provedeném řízení při vázanosti právním názorem Nejvyššího správního soudu ve smyslu ust. § 110 odst. 4 s.ř.s. dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
13. Soud ve věci rozhodl bez jednání, protože s tímto postupem vyslovili souhlas účastníci ve smyslu ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.
14. Podle ust. § 66 odst. 1 písm. b) s.ř. *řízení o žádosti správní orgán zastaví, jestliže byla podána žádost zjevně právně nepřijatelná.*
15. Podle ust. § 122 odst. 6 písm. a) z.p.c. *policie může na žádost občana Evropské unie nebo jeho rodinného příslušníka vydat nové rozhodnutí, kterým zruší platnost rozhodnutí o správním vyhoštění, jestliže došlo k podstatné změně okolností, které byly důvodem vydání rozhodnutí o správním vyhoštění.*
16. Podle ust. § 122 odst. 7 z.p.c. *policie vydá na žádost cizince, který se po nabytí právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění stal občanem jiného členského státu Evropské unie, nové rozhodnutí, kterým zruší rozhodnutí o správním vyhoštění, pokud nehrozí nebezpečí, že by mohl při svém pobytu na území ohrozit bezpečnost státu, závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo ohrozit veřejné zdraví. Obdobně policie postupuje v případě cizince, který se po pravomocném rozhodnutí o správním vyhoštění stal rodinným příslušníkem občana Evropské unie.*
17. Podle ust. § 15a odst. 1 z.p.c. *rodinným příslušníkem občana Evropské unie se pro účely tohoto zákona rozumí jeho a) manžel, b) rodič, jde-li o občana Evropské unie mladšího 21 let, o kterého skutečně pečuje, c) potomek mladší 21 let nebo takový potomek manžela občana Evropské unie a d) potomek nebo předek anebo potomek nebo předek manžela občana Evropské unie, pokud je z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem Evropské unie nebo jeho manželem, nebo byl na této výživě nebo jiné nutné péči závislý bezprostředně před vstupem na území ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt.*
18. Podle ust. § 15a odst. 2 z.p.c. *rodinným příslušníkem občana Evropské unie se dále rozumí cizinec, který je ke státnímu občanu České republiky přihlášenému k trvalému pobytu na území ve vztahu uvedeném v odstavci 1 písm. a) až d).*
19. Podle ust. § 15a odst. 3 písm. a) bodu 2 z.p.c. *rodinným příslušníkem občana Evropské unie se dále rozumí cizinec, který je příbuzným občana Evropské unie nebo státního občana České republiky přihlášeného k trvalému pobytu na území a je v zemi, z níž pochází, členem domácnosti tohoto občana Evropské unie nebo státního občana České republiky.*
20. Podle ust. § 15a odst. 3 písm. b) z.p.c. *rodinným příslušníkem občana Evropské unie se dále rozumí cizinec, který má s občanem Evropské unie nebo se státním občanem České republiky přihlášeným k trvalému pobytu na území řádně doložený trvalý partnerský vztah.*
21. Podle ust. § 118 odst. 7 z.p.c. *pro účely této hlavy se za rodinného příslušníka občana Evropské unie nepovažuje osoba uvedená v § 15a odst. 3, která pobývá na území přechodně.*

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

22. Podle ust. § 16 odst. 1 z.p.c. *cizinec pobývá na území přechodně a) po překročení státních hranic České republiky a po ukončení hraniční kontroly, nebyl-li mu v rámci hraniční kontroly policií odepřen vstup na území, b) po překročení státních hranic, není-li hraniční kontrola prováděna, nebo c) ode dne narození na území, za podmínek stanovených tímto zákonem (§ 88).*
23. Podle ust. § 118 odst. 5 věty první z.p.c. *pro účely správního vyhoštění se za přechodný pobyt na území považuje i neoprávněné zdržování se cizince na území nebo zdržování se cizince v tranzitním prostoru mezinárodního letiště, setrvání nebo strpění na území podle zvláštního zákona nebo pobyt do právní moci rozhodnutí ministerstva o udělení oprávnění k pobytu za účelem poskytnutí dočasné ochrany na území nebo soudu o žalobě ve věci dočasné ochrany.*
24. Městský soud již ve věci rozhodl rozsudkem ze dne 10. 3. 2023, č. j.: 21 A 3/2023 - 27, jímž zrušil jak napadené rozhodnutí, tak i usnesení Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 30. 9. 2022, č. j.: CPR-29452-5/ČJ-2022-930310-V239. Podstatou zrušení obou rozhodnutí byl názor soudu, že v daném případě nebyly splněny podmínky pro zastavení řízení, tedy nemeritorní rozhodnutí o žádosti žalobce a); soud tuto žádost nepovažoval za zjevně právně nepřipustnou.
25. Žalovaný podal proti rozsudku Městského soudu ze dne 10. 3. 2023, č. j.: 21 A 3/2023 - 27, kasační stížnost, již Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) shledal důvodnou a předmětný rozsudek zrušil svým rozsudkem ze dne 29. 8. 2023, č. j.: 5 Azs 53/2023 - 18. NSS konstatoval, že nemožnost vyhovět žádosti byla jasná na první pohled, a Městskému soudu v Praze uložil, aby znovu přezkoumal napadené rozhodnutí a vypořádal veškeré žalobní námitky, včetně tvrzené diskriminace. Novela z.p.c. provedená zákonem č. 274/2021 Sb. ve svých důsledcích vede k odlišnému zacházení se žalobcem a), které je však dáno jeho odlišným postavením jakožto neprivilegovaného rodinného příslušníka spadajícího pod ust. § 15a odst. 3 z.p.c., jež je transpozicí směrnice 2004/38/ES. Má se posoudit otázka, zda je žalobce a) diskriminován v míře, kterou předpokládá směrnice 2004/38/ES, tzn., že jeho postavení je sice horší, než postavení privilegovaných (blízkých) rodinných příslušníků, nikoli však takové, že ve výsledku žádný „režim usnadnění“ nepředstavuje a staví žalobce a) do pozice běžného cizince z třetí země, čímž zbavuje čl. 3 odst. 2 směrnice 2004/38/ES jeho užitečného účinku, v čemž bylo odkázáno na konstantní judikaturu Soudního dvora EU, zejména rozsudek ze dne 5. 9. 2012, *Rahman*, C-83/11, bod 24, a rozsudek ze dne 12. 7. 2018, *Banger*, C-89/17, bod 40.
26. Soud předně uvádí, že je vázán výkladem otázky zjevné právní nepřipustnosti žádosti o zrušení platnosti správního vyhoštění v případě rodinného příslušníka občana EU podle ust. § 15a odst. 3 z.p.c., který učinil NSS v rozsudku ze dne 29. 8. 2023, č. j.: 5 Azs 53/2023 - 18.
27. Žalobce a) svoji žádost o zrušení platnosti správního vyhoštění navázal na ust. § 122 odst. 6 písm. a), odst. 7 z.p.c., poněvadž se z důvodu sdílení společné domácnosti s žalobkyní b) od 1. 10. 2020 pokládal za rodinného příslušníka občana EU. Trvalý partnerský vztah mezi žalobcem a) a žalobkyní b) nebyl v řízení před prvostupňovým orgánem zpochybněn, a tudíž bylo na žalobce a) pohlíženo jakožto na cizince dle ust. § 15 odst. 3 písm. b) z.p.c. Žalobce a) na území České republiky pobýval přechodně, čímž byla splněna podmínka v ust. § 118 odst. 7 z.p.c. vedoucí k tomu, aby se žalobce a) ve smyslu ust. § 118 odst. 7 z.p.c. pro účely hlavy X. z.p.c. nepovažoval za rodinného příslušníka občana Evropské unie. Žalobce a) sice pobýval na území České republiky již od května 2017, ale jeho pobyt byl neoprávněný, protože mu bylo uloženo správní vyhoštění. Počínaje ode dne 1. 6. 2021, kdy

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

žalobce a) podal žádost o přechodný pobyt rodinného příslušníka občana EU, mu vznikl titul k oprávněnému zdržování se na území České republiky do dne oznámení rozhodnutí o žádosti, ale tento pobyt je ve smyslu ust. § 87y odst. 2 z.p.c. jen pobytem přechodným, zároveň se podle ust. § 118 odst. 5 z.p.c. pro účely správního vyhoštění za přechodný pobyt pokládá také neoprávněné zdržování se cizince na území; žalobce a) tudíž v České republice pobýval přechodně.

28. Jak dovodil soud (a rovněž NSS ve zrušujícím rozsudku), žalovanému ve věci stačilo aplikovat tři relevantní ustanovení z.p.c., aby mohl konstatovat nemožnost vyhovět žádosti žalobce a). Nemožnost vyhovět žádosti byla tudíž zjevná na první pohled, ve věci neprobíhalo žádné dokazování ani zjišťování, právě tak vyslovenému závěru nepředcházely výklad neurčitého právního pojmu ani správní uvážení. Aplikování ust. § 66 odst. 1 písm. b) s.ř. bylo proto plně namístě. K výkladu ust. § 66 odst. 1 písm. b) s.ř. ostatně existuje ustálená judikatura NSS, jíž výklad provedený městským soudem vyhovuje, konkrétně v právní větě k rozsudku ze dne 7. 5. 2008, č. j.: 2 As 74/2007 – 55, publ. pod č. 1633/2008 Sb. NSS uvedl: *„Za zjevně právně nepřipustnou [§ 66 odst. 1 písm. b) správního řádu z roku 2004] je možno považovat pouze takovou žádost, u níž je již na první pohled zřejmé, že jí nelze vyhovět. To především znamená, že tato nepřipustnost musí být patrna již ze samotné žádosti, nikoliv teprve z výsledků dalšího dokazování či zjišťování.“*
29. Ohledně tvrzené diskriminace lze uvést následující. NSS se v bodu [24] rozsudku, č. j.: 5 Azs 53/2023 - 18, zabýval rozdílem mezi blízkými a vzdálenými rodinnými příslušníky podle ust. § 15a odst. 1 a odst. 3 z.p.c., přičemž shledal, že žalobce a) náleží mezi neprivilegované rodinné příslušníky neboli tzv. oprávněné osoby ve smyslu čl. 3 odst. 2 směrnice 2004/38/ES, kterým hostitelský stát sice usnadňuje vstup a pobyt, ale stejné postavení jako privilegovaní rodinní příslušníci nepožívají. Žádosti žalobce a) nelze dle názoru NSS vyhovět subsumpcí skutkového stavu pod ust. § 15a odst. 3, § 118 odst. 7 a § 122 odst. 6, odst. 7 z.p.c.
30. Novelou z.p.c. provedenou zákonem č. 274/2021 Sb. byl transponován čl. 3 odst. 2 směrnice 2004/38/ES do ust. § 15a odst. 3 z.p.c. Primární cíl novely spočíval v upřesnění postavení rodinných příslušníků občanů EU a tzv. oprávněných osob. Nastavení nerovnosti mezi osobami v ust. § 15a odst. 1, odst. 2 z.p.c. a v ust. § 15a odst. 3 z.p.c. bylo přímým záměrem zákonodárce, aby ztížil možnost obcházet z.p.c. formou předstíraných vztahů s občanem EU nebo České republiky kvůli zvrácení rozhodnutí o správním vyhoštění.
31. Soudní dvůr EU v rozsudku ze dne 5. 9. 2012, *Rahman*, C-83/11, bod 24, a rozsudku ze dne 12. 7. 2018, *Banger*, C-89/17, bod 40, shodně konstatoval, že *„jak vzhledem k tomu, že směrnice 2004/38 neobsahuje konkrétnější ustanovení, tak i s ohledem na použití spojení „v souladu se svými vnitrostátními předpisy“ v jejím čl. 3 odst. 2 je nutno konstatovat, že každý členský stát má širokou posuzovací pravomoc ohledně volby faktorů, které musí být zohledněny. Přesto však musí hostitelský stát dbát na to, aby jeho vnitrostátní předpisy zahrnovaly kritéria, jež budou v souladu s obvyklým smyslem výrazu „usnadní“, jakož i výrazů, které se týkají závislosti, použitých v uvedeném čl. 3 odst. 2, a jež nezabývají toto ustanovení jeho užitečného účinku.“* Je tak zřejmé, že podle Soudního dvora EU sice členské státy požívají rozsáhlé pravomoci ohledně volby kritérií, ale tato kritéria nesmí být v rozporu s výrazem „usnadní“ a nesmí čl. 3 odst. 2 směrnice 2004/38/ ES zbavovat jeho užitečného účinku.
32. Režim „usnadnění“ vstupu a pobytu osob uvedených v ust. § 15a z.p.c., který byl zaveden v ust. § 87b z.p.c., spočívá v možnosti přicestovat na území za občanem EU a podat

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu. Cizincům uvedeným v ust. § 15a odst. 3 z.p.c. se vstup na území usnadňuje udělením krátkodobého víza podle ust. § 20 odst. 6 z.p.c., načež na území pobývají fikcí podle ust. § 87y z.p.c. Podle názoru soudu nepředstavuje povinnost cizinců uvedených v ust. § 15a odst. 3 z.p.c., aby v souvislosti s podáním žádosti o povolení k pobytu předložili doklad o úhrnném měsíčním příjmu rodiny dle ust. § 42b odst. 1 písm. d) z.p.c. a doklad o cestovním zdravotním pojištění odpovídající ust. § 180j z.p.c. žádnou zatěžující povinnost, která by žalobce a) stavěla na roveň cizince z třetích zemí, který není rodinným příslušníkem občana EU. Jelikož jde o jediné dvě podmínky, které musí cizinci uvedení v ust. § 15a odst. 3 z.p.c. splnit oproti osobám v ust. § 15a odst. 1, odst. 2 z.p.c., není tím čl. 3 odst. 2 směrnice 2004/38/ES zbaven svého užitečného účinku. Žalobce a) má stále snazší postavení, než kdyby se nacházel v postavení státního příslušníka třetí země, který není rodinným příslušníkem občana EU. Ve vztahu k žalobci a) tak nedošlo k takové diskriminaci, která by byla nepřipustná.

33. K zásahu do práva na soukromý a rodinný život je třeba rovněž uvést, že úpravu ust. § 122 odst. 6 a 7 z.p.c. (v kontextu dalších ust. z.p.c.) nelze seznat nepřiměřenou už s ohledem na ust. § 122 odst. 1 z.p.c., podle kterého i vyhoštěnému cizinci, jenž nemůže pobývat na území, se udělí vízum či povolí vstup, pokud by jinak došlo k nepřiměřenému zásahu do soukromého a rodinného života. Předmětné ustanovení zároveň fakticky privileguje (usnadňuje jim vstup) cizince uvedené v ust. § 15a odst. 3 z.p.c. oproti běžným cizincům z třetí země, jelikož ve srovnání s cizinci, kteří vůbec nejsou rodinnými příslušníky občanů EU, se bude u cizinců dle ust. § 15a odst. 3 z.p.c. možná nepřiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života vyskytovat typově častěji.
34. Nemožnost zrušit pravomocné správní vyhoštění (již po proběhlém soudním přezkumu, resp. po marném uplynutí lhůty k podání žaloby) u některých skupin osob nelze považovat za protiústavní. Cizinci nemají subjektivní právo na pobyt v České republice (k tomu lze odkázat např. na nálezy Ústavního soudu ze dne 27. 11. 2018, sp. zn.: Pl. ÚS 41/17, a ze dne 9. 12. 2008, sp. zn.: Pl. ÚS 26/07). Výjimečné případy lze řešit upřednostněním mezinárodních závazků České republiky (např. čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, dále jen „Úmluva“), možný protiústavní výsledek v marginálním počtu konkrétních případů nezakládá obecnou protiústavnost celého ustanovení. Navíc případný rozpor s právem na soukromý a rodinný život je možné překlenout ust. § 122 odst. 1 z.p.c., podle nějž lze cizinci umožnit vstup na území i v době zákazu vstupu, pokud by jinak došlo k nepřiměřenému zásahu do soukromého a rodinného života. Ust. § 120a odst. 2 z.p.c. je potom vyjádřením principu non-refoulement; pokud by se po právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění změnila situace natolik, že by cizinci po návratu do vlasti hrozilo zacházení v rozporu s čl. 3 Úmluvy, byla by zrušena vykonatelnost správního vyhoštění. Rovněž upřednostnění některých skupin rodinných příslušníků před jinými nenaplnuje protiústavní diskriminaci, ust. § 15a odst. 1 z.p.c., které se uplatní i v řízení dle ust. § 122 odst. 6 a 7 z.p.c., zohledňuje ty nejbližší rodinné vazby (mezi manželi, rodiči a dětmi), není protiústavní, pokud jsou tyto zcela nejbližší vazby privilegovány před jinými (např. právě druh a družka). Vedle toho je třeba podotknout, že osobám uvedeným v ust. § 15a odst. 3 z.p.c. svědčí právo požádat o zrušení platnosti rozhodnutí o správním vyhoštění podle obecnějšího ust. § 122 odst. 5 z.p.c., které se nevztahuje jen na občana EU nebo jeho rodinného příslušníka.
35. Ohledně retroaktivity užitých právních norem se soud ztotožňuje s žalovaným, k žádné retroaktivitě nedošlo, není podstatné, kdy žalobci začali rozvíjet svůj společný život, Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

ale zásadní je podání návrhu dle ust. § 122 odst. 6 a 7 z.p.c., který byl podán až po novele zákona, v čemž není mezi účastníky sporu. Žádost o zrušení rozhodnutí o správním vyhoštění pro podstatnou změnu situace sice určitým způsobem na řízení o správním vyhoštění navazuje, avšak v podstatné míře se jedná o nové, autonomní řízení. Není důvod, aby se na nové řízení vztahovaly neúčinné právní předpisy, které již v době zahájení tohoto řízení neplatily. Nejedná se o právní přístup známý např. z veřejného deliktního práva, kde je rozhodnou právní úprava účinná v době spáchání deliktu; ostatně samotné správní vyhoštění nemá charakter trestu, ale jde toliko o opatření, jímž se zajišťuje, aby se na území České republiky (a v současnosti již celé EU) nezdržovaly osoby, které k tomu nemají potřebné oprávnění.

36. Ze všech výše uvedených důvodů soud žalobu podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.
37. O náhradě nákladů řízení (včetně řízení o kasační stížnosti) bylo rozhodnuto podle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobci neměli ve věci úspěch, proto jim náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému náklady nevznikly.

Poučení:

Není-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu, není proti tomuto rozhodnutí kasační stížnost přípustná (§ 104 odst. 3 písm. a) s.ř.s.).

V opačném případě lze proti tomuto rozhodnutí podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 16. listopadu 2023

JUDr. Václav Kočka-Amort, v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.